

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 11 marca 1957 r.

w sprawie zasad i trybu wydawania przez Bank Inwestycyjny i Bank Rolny państwowym przedsiębiorstwom budowlano-montażowym środków pieniężnych na fundusz płac.

Na podstawie § 12 ust. 1 uchwały nr 28 Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 1957 r. w sprawie zasad i trybu wydawania przez banki państwowym przedsiębiorstwom środków pie-

niężnych na fundusz płac (Monitor Polski Nr 8, poz. 57) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych i podległych im jednostkach na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym środki pieniężne na fundusz płac (łącznie osobowy i bezosobowy) w poszczególnych kwartałach nie mogą przekraczać planowanego na dany kwartał funduszu płac skorygowanego o procent wykonania planu produkcji podstawowej (dla danej jednostki) w cenach bieżących (kosztorysowych). W jednostkach na ograniczonym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, które prowadzą przemysłową działalność pomocniczą, dopuszcza się przyjęcie za podstawę do korekty planu funduszu płac procentowego wskaźnika wykonania planu przemysłowej produkcji pomocniczej. Wyjątek ten może mieć miejsce tylko wówczas, gdy w rocznym planie przedsiębiorstwa została odrębnie zaplanowana produkcja pomocnicza i fundusz płac dotyczący tej produkcji.

2. Środki pieniężne zapotrzebowane przez państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe (jednostkę na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) na fundusz płac powyżej granicy, o której mowa w ust. 1, stanowią przekroczenie funduszu płac.

3. W przypadku gdy granica kwotowa (ust. 1), do której mogą być czerpane środki pieniężne na fundusz płac w skali kwartału kalendarzowego, jest wyższa od sumy środków faktycznie zapotrzebowanych, powstaje w państwowym przedsiębiorstwie budowlano-montażowym (jednostce na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) — oszczędność funduszu płac.

§ 2. 1. Jeżeli kwota przekroczenia funduszu płac (§ 1 ust. 2) nie mieści się w oszczędnościach poprzednich kwartałów danego roku kalendarzowego, państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe (jednostka na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) powinno kwotę przekroczenia wygospodarować do końca następnego kwartału (nie później jednak niż do końca roku kalendarzowego).

2. W przypadku gdy państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe (jednostka na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) wykazuje przekroczenie funduszu płac, które nie znajduje pokrycia w oszczędnościach poprzednich kwartałów danego roku kalendarzowego, prawidłowość gospodarki funduszem płac oraz dyscyplina płac w przedsiębiorstwie powinny być — na wniosek dyrektora przedsiębiorstwa lub z inicjatywy rady robotniczej — omówione przez radę robotniczą.

3. Do czasu wygospodarowania kwoty przekroczenia funduszu płac, nie dłużej jednak niż do końca roku kalendarzowego, państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe (jednostka na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) będzie opłacać odsetki karne od kwoty przekroczenia w wysokości 18% w stosunku rocznym.

4. Państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe (jednostka na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) powinno zawiadomić na piśmie oddział banku i centralny zarząd (inną jednostkę nadrzędną) o środkach podjętych dla wygospodarowania kwoty przekroczenia funduszu płac nie znajdującego pokrycia w oszczędnościach.

§ 3. 1. W razie przekroczenia funduszu płac przez państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe (jednostkę na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym), nie znajdującego pokrycia w oszczędnościach poprzednich kwartałów danego roku kalendarzowego, oddział banku zawiadamia o tym centralny zarząd (inną jednostkę nadrzędną).

2. Centralny zarząd (inna jednostka nadrzędna):

- a) zbada przyczyny przekroczenia funduszu płac i wyda odpowiednie zarządzenia,
- b) zawiesi wypłatę najbliższej premii dyrektorowi przedsiębiorstwa (jednostki na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym),
- c) zarządzi zawieszenie najbliższej premii:

- pracownikom umysłowym premiewanym za wyniki działalności całego przedsiębiorstwa (jednostki na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym);
- innym pracownikom umysłowym winnym dopuszczenia do przekroczenia funduszu płac i odpowiedzialnym za gospodarkę funduszem płac w przedsiębiorstwie (jednostce na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym).

3. W przypadku gdy kwota przekroczenia funduszu płac wynosi 15% lub więcej ogólnej sumy wynagrodzenia podstawowego pracowników umysłowych, o których mowa w ust. 2 lit. b) i c), premię należy zawiesić w wysokości 15% wynagrodzenia podstawowego tych pracowników. Jeżeli wysokość przypadającej premii jest niższa od 15% wynagrodzenia podstawowego pracowników, o których mowa w ust. 2 lit. b) i c), premię zawiesza się w pełnej wysokości. Gdy kwota przekroczenia funduszu płac jest niższa od 15% ogólnej sumy wynagrodzenia podstawowego pracowników, o których mowa w ust. 2 lit. b) i c), ogólna kwota zawieszonych premii nie może przewyższać kwoty przekroczenia funduszu płac.

4. Jeżeli państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe (jednostka na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) wygospodaruje kwotę przekroczenia funduszu płac w okresie ustalonym w § 2, premia zawieszona zgodnie z ust. 2 lit. b) i c) oraz ust. 3 podlega wypłacie, wypłata następuje na podstawie decyzji centralnego zarządu (innej jednostki nadrzędnej).

§ 4. W regulaminach premiewania pracowników umysłowych w budownictwie należy wprowadzić — zgodnie z przepisami § 5 ust. 1 i 2 uchwały nr 28 Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 1957 r. w sprawie zasad i trybu wydawania przez banki państwowym przedsiębiorstwom środków pieniężnych na fundusz płac (Monitor Polski Nr 8, poz. 57 — postanowienie, że w przypadku przekroczenia funduszu płac zawieszona się premię pracownikom wymienionym w § 3 ust. 2 lit. b) i c) na warunkach określonych w § 3 ust. 3 i 4.

§ 5. Jeżeli państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe po zakończeniu danego roku udowodni na podstawie bilansu rocznego lub innych dokumentów wobec jednostki nadrzędnej i oddziału banku, że przekroczenie funduszu płac było ekonomicznie uzasadnione, powodując w szczególności zmniejszenie innych kosztów albo zwiększenie zysku, lub powstało wskutek wypłaty premii oszczędnościowych — przedsiębiorstwo ma prawo wystąpić do jednostki nadrzędnej o wypłatę premii zawieszonych z tytułu powstałego w ciągu roku przekroczenia funduszu płac oraz zwrot naliczonych odsetek karnych.

§ 6. Odsetki karne od sumy przekroczenia funduszu płac zostaną państwowemu przedsiębiorstwu budowlano-montażowemu (jednostce na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) zwrócone, jeżeli przedsiębiorstwo (jednostka) wygospodaruje kwotę przekroczenia funduszu płac w okresie ustalonym w § 2. W razie niewygospodarowania przez przedsiębiorstwo (jednostkę na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) kwoty przekroczenia funduszu płac zapłacone odsetki karne zostaną przekazane do budżetu Państwa.

§ 7. 1. Państwowe przedsiębiorstwa budowlano-montażowe (jednostki na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) składają we właściwych oddziałach banku:

- a) roczny plan produkcji podstawowej (globalnej) w cenach bieżących (kosztorysowych) oraz roczny plan funduszu płac z rozbiem na kwartały,
- b) kwartałny (bez rozbięcia na miesiące) operatywny plan produkcji (globalnej) w cenach bieżących (kosztorysowych) oraz kwartałny (bez rozbięcia na miesiące) operatywny plan funduszu płac.

2. Gdy podział rocznego planu funduszu płac na kwartały budzi zasadnicze zastrzeżenia, oddział banku może zgło-

sić przedsiębiorstwu swoje uwagi. Jeżeli przedsiębiorstwo nie uwzględni zastrzeżeń i uwag oddziału banku, oddział może zażądać ustosunkowania się do nich przez centralny zarząd (inną jednostkę nadrzędną).

3. Przyjęte w kwartalnych operatywnych planach funduszu płac wskaźniki procentowego udziału funduszu płac w wartości podstawowej produkcji (globalnej) nie mogą być pogorszone w stosunku do takich samych wskaźników przyjętych w kwartalnych wycinkach planu rocznego. Wyjątki od tej zasady mogą mieć miejsce, gdy uzasadnia to zmiana pracochłonności robót w skali przedsiębiorstwa w stosunku do pracochłonności założonej w planie (zmiana organizacji robót, zmiana asortymentów do wykonania w kwartale planowanym) pod warunkiem zachowania proporcji założonych w planie rocznym w skali rocznej oraz niezgłoszenia zastrzeżeń przez jednostkę nadrzędną przedsiębiorstwa.

4. Jeżeli oddział banku ma zasadnicze zastrzeżenia co do złożonego planu kwartalnego (operatywnego), może zgłosić swoje uwagi przedsiębiorstwu, a w przypadku nieuwzględnienia ich przez przedsiębiorstwo zażądać ustosunkowania się do swych zastrzeżeń przez jednostkę nadrzędną przedsiębiorstwa.

§ 8. 1. W przypadku przekroczenia rocznego (ustalonego w planie techniczno-ekonomicznym) skorygowanego — na podstawie danych rocznej sprawozdawczości rzeczowej i finansowej — planu funduszu płac przedsiębiorstwa ponad 2% planu, przyczyny przekroczenia funduszu płac są rozpatrywane przez kierownictwo centralnego zarządu (innej jednostki nadrzędnej). Kierownictwo centralnego zarządu (innej jednostki nadrzędnej) po rozpatrzeniu uzasadnień przedsiębiorstwa popartych odpowiednimi dokumentami może podjąć decyzję — zgodnie z przepisami § 5 niniejszego zarządzenia — o wypłacie pracownikom przedsiębiorstwa zawieszonych w ciągu roku premii. Jeżeli przedsiębiorstwo nie przedstawi uzasadnień i dokumentów, o których mowa wyżej, mają w pełni zastosowanie przepisy § 9 ust. 1 i 2 niniejszego zarządzenia.

2. W przypadku przekroczenia kwartalnego planu funduszu płac w skali centralnego zarządu (innej jednostki nadrzędnej) ponad 2%, przyczyny przekroczenia funduszu płac oraz środki potrzebne do poprawy w zakresie gospodarki funduszem płac powinny być omówione przez kolegium ministerstwa (urzędu centralnego) z udziałem przedstawicieli Ministra Kontroli Państwowej oraz dyrektora banku. Kolegium ministerstwa (urzędu centralnego) po rozpatrzeniu przyczyn przekroczenia funduszu płac może podjąć uchwałę o zmniejszeniu lub zamknięciu kredytów na fundusz nagród w centralnym zarządzie (innej jednostce nadrzędnej).

3. W przypadku przekroczenia kwartalnego planu funduszu płac w skali wojewódzkiego zarządu budownictwa terenowego ponad 2% przyczyny przekroczenia funduszu płac oraz środki potrzebne do poprawy w zakresie gospodarki funduszem płac powinny być omówione przez prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej z udziałem przedstawicieli delegatury wojewódzkiej Ministerstwa Kontroli Państwowej oraz wojewódzkiego oddziału banku. Prezydium rady narodowej po rozpatrzeniu przyczyn przekroczenia funduszu płac może podjąć uchwałę o zmniejszeniu lub zamknięciu kredytów na fundusz nagród w wojewódzkim zarządzie.

4. W przypadku przekroczenia półrocznego lub rocznego funduszu płac ponad 2% w skali ministerstwa (urzędu centralnego) minister (kierownik urzędu centralnego) powinien złożyć sprawozdanie Radzie Ministrów o środkach zaradczych, które zostały podjęte dla przeciwdziałania przekroczeniom funduszu płac.

5. Przekroczenie funduszu płac w skali centralnego zarządu (innej jednostki nadrzędnej) ma miejsce wówczas, gdy

suma przekroczeń funduszu płac podległych państwowym przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest wyższa od sumy osiągniętych oszczędności. W przypadku gdy suma oszczędności osiągniętych w przedsiębiorstwach podległych danemu centralnemu zarządowi (innej jednostce nadrzędnej) jest wyższa od przekroczeń funduszu płac, ma miejsce w centralnym zarządzie (innej jednostce nadrzędnej) oszczędność funduszu płac.

6. Przekroczenie funduszu płac w skali ministerstwa (urzędu centralnego) ma miejsce wówczas, gdy suma przekroczeń funduszu płac centralnych zarządów (innych jednostek nadrzędnych) właściwych dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest wyższa od sumy oszczędności centralnych zarządów (innych jednostek nadrzędnych) właściwych dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych wchodzących w skład ministerstwa (urzędu centralnego).

§ 9. 1. Jeżeli państwowe przedsiębiorstwo budowlano-montażowe (jednostka na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) wykazuje systematyczne przekroczenia funduszu płac lub gdy posiada poważne zobowiązania z tytułu niewygodopodarowania oszczędności na pokrycie tych przekroczeń, centralny zarząd (inna jednostka nadrzędna) z własnej inicjatywy lub na wniosek oddziału banku powinien przeprowadzić szczegółowe badania gospodarki funduszem płac w przedsiębiorstwie (jednostce na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) i podjąć środki w kierunku prawidłowego ukształtowania tej gospodarki.

2. W przypadku stwierdzenia świadomego łamania dyscypliny płac centralny zarząd (inna jednostka nadrzędna) powinien w stosunku do osób winnych wyciągnąć konsekwencje służbowe, a w razie stwierdzenia przestępstwa przekazać sprawę organom powołanym do ich ścigania.

§ 10. 1. Bank Inwestycyjny i Bank Rolny mają prawo sprawdzania prawidłowości i rzetelności przedkładanych przez państwowe przedsiębiorstwa budowlano-montażowe (jednostki na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym) dokumentów, jak również badania gospodarki funduszem płac przedsiębiorstw (jednostek na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym).

2. Centralne zarządy (inne jednostki nadrzędne) obowiązane są ustosunkować się do uwag i propozycji banku w ciągu 4 tygodni.

§ 11. Składniki funduszu płac ustala instrukcja o składnikach funduszu płac, załączona do powołanej w § 4 uchwały nr 28 Rady Ministrów.

§ 12. 1. Przepisy niniejszego zarządzenia mają odpowiednie zastosowanie do:

- a) państwowych przedsiębiorstw geodezyjnych, mierniczych i kartograficznych,
- b) państwowych przedsiębiorstw geologicznych.

2. Przedsiębiorstwem wymienionym w ust. 1 dyrektor banku może — na wniosek właściwego ministra — zezwolić na korygowanie limitów funduszu płac wskaźnikiem wykonania planu produkcji w cenach porównywalnych.

§ 13. Wzory sprawozdań z wykonania planu funduszu płac dla potrzeb kontroli funduszu płac zostaną ustalone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z bankami.

§ 14. Szczegółowy tryb bankowej kontroli funduszu płac oraz dokumenty potrzebne bankowi do sprawowania tej kontroli określi instrukcja Dyrektora Banku Inwestycyjnego.

§ 15. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1957 r.

Minister Finansów: T. Dietrich